

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/P/KBO/2014/345

BETREFT: oprichting schoolraad

1 PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 24 februari 2014

1.2. Verzoeker

[A] en [B], ouders van een leerling

1.3. Verweerder

/

1.4. CZB

Bij e-mail van 24 februari 2014 dienen de vraagstellers bij het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een vraag in.

Bij e-mail van 19 maart 2014 worden zij voor de zitting van de Commissie uitgenodigd.

Bij e-mail van 27 maart 2014 laten zij weten aanwezig te zullen zijn.

2. INHOUD van de VRAAG

In 2004 heeft de Vlaamse regering het Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad bekrachtigd. Volgens de vraagstellers zijn bijna 10 jaar later de beginselen en daarbij behorende organen nog steeds niet gerealiseerd binnen de school.

De school voert in haar schoolreglement al van bij het begin van het participatiedecreet in 2004 een (bewust) misleidende communicatie waarin gesteld wordt dat (citaat):
*(...) Het schoolbestuur is participatief samengesteld, d.w.z. dat zowel ouders als personeelsleden en externen gelijk vertegenwoordigd zijn. Omdat er in het schoolbestuur overleg is tussen ouders en personeelsleden, is er op onze **school geen extra schoolraad nodig**. De ouders die behoren tot het schoolbestuur worden door de ouders voorgesteld en de personeelsleden die zetelen in het schoolbestuur worden voorgedragen door de personeelsleden. De externen of deskundigen worden door de voorgedragen ouders en personeelsleden gevraagd. Samen kunnen ze als raad van bestuur verkozen worden in een algemene vergadering van de vzw (...).*

Het decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad voorziet in artikel 8 inderdaad een uitzondering voor scholen met een participatief schoolbestuur en is, ook in haar omzendbrief, zeer duidelijk over wat onder een participatief schoolbestuur moet worden verstaan.

Art. 8:

§ 1. In iedere school wordt een schoolraad opgericht.

§ 2. De verplichting tot oprichting van een schoolraad geldt niet voor een inrichtende macht die voor ten minste twee derde is samengesteld uit **rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers van personeel en van ouders**. (...)

Omzendbrief:

5.2. Oprichting van de schoolraad

5.2.1. In welke scholen moet een schoolraad opgericht worden?

In alle basis- en secundaire scholen van het gesubsidieerd vrij en het gesubsidieerd officieel onderwijs moet vanaf 1 april 2005 de participatieraad vervangen worden door een schoolraad.

Hierop zijn evenwel twee uitzonderingen :

*2° Scholen met een schoolbestuur (inrichtende macht) dat **participatief is samengesteld** moeten evenmin een schoolraad hebben.*

*'Participatief samengesteld' betekent dat aan een aantal **voorwaarden voldaan** is. Zo moet het schoolbestuur (inrichtende macht) voor ten minste twee derde bestaan uit **rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers van personeel en van ouders**. Ook moet er een billijk evenwicht zijn tussen het aantal vertegenwoordigers van personeel en van ouders. Dit evenwicht is gewaarborgd wanneer beide geledingen (ouders en personeel) evenveel stemmen hebben óf wanneer het aantal stemmen van de grootste geleding kleiner is dan de helft van het totaal aantal stemmen binnen het schoolbestuur (inrichtende macht).*

De vraagstellers vragen aan de Commissie Zorgvuldig Bestuur of hun school zich kan beroepen op deze uitzondering. De vertegenwoordigers van de ouders werden nooit rechtstreeks verkozen door de ouders (of deze van het personeel verkozen werden door het personeel is verzoeker onbekend). Ouders die nu in het schoolbestuur zitten zijn rechtstreeks door de directeur/leden van het schoolbestuur aangesteld (m.a.w. gecoöpteerd). Nooit konden ouders zich kandidaat stellen of werd er een verkiezing georganiseerd.

Het recht op informatie, advies en overleg wordt volgens de vraagsteller binnen de school systematisch genegeerd. De afgelopen twee jaar werden nochtans zeer belangrijke beslissingen genomen waarin dit recht zeer belangrijk zou zijn geweest voor ouders en kinderen binnen de school. Het betreft zowel beslissingen waarbij volgens het decreet een verplicht advies, een facultatief advies en een overlegbevoegdheid is voorzien.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking

- Het opsplitsen van het klasleraarschap van 6 naar 3 jaar. In de Steinerschool van verzoeker begeleidden leerkrachten kinderen gedurende de volledige 6 jaar van de lagere school; vorig jaar besliste het schoolbestuur zonder enig overleg dat klasleerkrachten na 3 jaar de klas verlaten. Het feit dat leerkrachten een klas gedurende 6 jaar begeleiden is een wezenlijk onderdeel van de pedagogie van de Steinerschool en dus ook in de keuze van ouders voor dit type van onderwijs.
- Inclusieproject type 8-onderwijs. Vanaf dit schooljaar is de school i.s.m. met een school voor buitengewoon onderwijs van start gegaan met een project voor inclusief onderwijs door de oprichting van type-8 onderwijs binnen de school. Ook hier werd de beslissing zonder enige vorm van overleg genomen. Over de uitvoeringsmodaliteiten was op de eerste schooldag en zelfs daarna niets bekend bij de ouders. Elke dag ontdekken ouders met mondjesmaat wat de impact is van dit project op het dagelijks onderwijs van hun

kinderen. Zo wordt in bepaalde klassen de norm van het maximaal aantal leerlingen overschreden (omdat de kinderen van het type-8 klasje op papier een andere klas vormen, maar in de praktijk voor heel wat lessen gewoon aansluiten bij de bestaande klassen), moet het lesprogramma van klassen voortdurend volledig omgebouwd en afgestemd om een paar kinderen van type-8 te kunnen opnemen, ...

- De verhoging van de kostprijs van de naschoolse opvang midden tijdens het schooljaar (het bedrag per kind per uur was reeds hoog (2,5 euro/kind/begonnen uur) en werd nu opgetrokken tot 3,5 euro/kind/begonnen uur;
- Beslissingen inzake grote infrastructuurwerken
- ...

Een aantal ouders, waaronder de vraagstellers, heeft zich het afgelopen schooljaar openlijk verzet tegen de huidige afwezigheid van een democratische ouderparticipatie zoals bedoeld in het decreet en aangegeven dat volgens het decreet van een participatief schoolbestuur enkel sprake is bij rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers van ouders en personeelsleden. Als gevolg daarvan werd in de schoolbrochure van dit schooljaar de hoger geciteerde tekst als volgt aangepast (citaat):

(...) Het schoolbestuur is participatief samengesteld, d.w.z. dat zowel ouders als personeelsleden en externen gelijk vertegenwoordigd zijn. Omdat er in het schoolbestuur overleg is tussen ouders en personeelsleden, is er op onze school geen extra schoolraad nodig.(...).

De oprichting van een schoolraad werd opnieuw (bewust) afgewend en de samenstelling van het schoolbestuur (tot vorig jaar nog 6 leden) werd tot 3 leden herleid (1 ouder (aangesteld door de directeur), 1 personeelslid en 1 externe = oud-ouder). Verder werd in de schoolbrochure aangekondigd dat de school werk zou maken van ouderparticipatie en uiterlijk in februari hierover een voorstel zou formuleren.

Op 20 februari stelde het schoolbestuur op een oudervergadering het, in bijlage bijgevoegde, voorstel van ouderparticipatie in de school voor. De door het schoolbestuur voorgelegde tekst maakt duidelijk dat het de directie en het schoolbestuur nog steeds niet menens is met een echte ouderparticipatie waarin ouders, personeel en externen in open communicatie samen school kunnen maken. Er is nog steeds geen sprake van de oprichting van een schoolraad.

De cruciale vraag tot advies aan de Commissie Zorgvuldig Bestuur blijft dus of de school zich kan beroepen op de uitzondering van een participatief samengesteld schoolbestuur, waardoor een schoolraad niet nodig is. Pas na ontvangst van het advies van de Commissie zullen de vraagstellers gezamenlijk met een aantal ouders overwegen een klacht in te dienen bij de Commissie.

Het zwaartepunt van de inspraak op school ligt volgens de omzendbrief participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (GD/2004/03) bij de schoolraad. De school doet er na 10 jaar afwezigheid van elke toepassing van het participatiedecreet nog steeds alles aan om geen schoolraad op te richten. Er wordt in het recente voorstel zelfs niet naar een schoolraad verwezen. Concreet stellen we ons op basis van bijgevoegde voorstel onder meer volgende vragen en kregen daarover graag van de Commissie een advies:

- Is in het huidige voorstel de oprichting van een schoolraad binnen onze school niet van toepassing? Met andere woorden is in het huidige voorstel het schoolbestuur effectief participatief samengesteld (dus voor 2/3 samengesteld uit rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers van ouders en personeel). Of is aan de voorwaarde van rechtstreeks

verkozen vertegenwoordigers voldaan wanneer ouders enkel kunnen voorgedragen worden door de ouderraad?

- Is aan de voorwaarde van een participatief schoolbestuur voldaan (om de oprichting van een schoolraad te ontwijken) wanneer het de Algemene Vergadering van de vzw X is die een nieuw Schoolbestuur kiest?
- Klopt het dat, zoals de directeur beweert, er voor het Steineronderwijs uitzonderingen gemaakt worden op het participatiedecreet en dat onze school zich dus niet aan het decreet moet houden?
- Is het voorliggend document wettelijk in orde met het participatiedecreet? Op welke punten dienen er aanpassingen te gebeuren opdat het in orde zou zijn met het participatiedecreet?
- Welke mogelijkheden hebben ouders om te reageren op een school die zich niet aan de basisbeginselen van het participatiedecreet houdt?
- Het decreet voorziet dat de ouderraad samengesteld wordt voor een periode van 4 jaar (hoe is dit te rijmen met de in de tekst vermelde jaarlijkse verkiezing van de klasouders en afgevaardigden van de werkgroepen)?
- Het decreet bepaalt dat de ouderraad zelf in een huishoudelijk reglement haar werking bepaalt (in de beslissing van het schoolbestuur wordt bepaald hoeveel stemmen iedereen krijgt, wat het minimum en maximum aantal vergaderingen per jaar is, de verplichting het schoolbestuur en de directeur uit te nodigen, ...)

De vraagstellers geven graag nog mee dat zij als ouder jarenlang ervaring hebben gehad binnen een andere vrij gesubsidieerde school, waarin participatie van ouders serieus genomen werd. Het afgelopen 1,5 jaar werd het hen duidelijk dat in deze Steinerschool ouders niet als partners gezien worden, maar eerder als een groep waarmee je geen gesprek aangaat, die je niet betreft bij beslissingen. Deze Steinerschool lijkt ouderparticipatie enkel te zien in termen van het betalen van een zogenaamd vrije schenking (richtbedrag 1800 euro/jaar voor 3 kinderen, indien niet of onvoldoende betaald, word je 'hard-woordig' aangesproken voor een verantwoording), het poetsen van klassen, het verplicht klussen op werkdagen en het logistiek en financieel bijdragen aan feesten en evenementen.

De vraagstellers stellen nog allerminst gefrustreerde ouders te zijn, maar opgevoed in een democratische samenleving des te meer en die basiswaarden willen zij ook in hun school graag terugvinden.

Bijlage: Voorstel nieuwe structuur voor participatie van ouders en personeelsleden

Versie 14 februari 2014:

Omdat een aanpassing van het decreet dat de lokale participatie in scholen regelt in voorbereiding is, is hieronder vermeld voorstel voor een nieuwe structuur onder voorbehoud.

Ouderparticipatie:

- De ouders van elke klas kiezen voor hun klas twee klasouders die instaan voor de ondersteuning van de werking van de klas en de leerkracht. Ouders kunnen zich vrij kandidaat stellen. Deze verkiezing gebeurt elk jaar opnieuw op de eerste ouderavond van het schooljaar. De klasleerkracht organiseert de verkiezing. De peuterklassen kunnen, maar moeten geen klasouder kiezen. Indien er klasouders in een peuterklas zijn, zijn zij welkom op de Ouderraad. Deze klasouders vormen samen de Ouderraad.

- De Ouderraad wordt aangevuld met maximum twee afgevaardigden per werkgroep (evenementengroep), de werkgroep Werkdagen en de werkgroep Ouderengagement. De afgevaardigden worden binnen hun werkgroep verkozen voor de duur van één jaar.
  - Elke klas en werkgroep heeft één stem in de Ouderraad.
  - De Ouderraad komt minimum drie en maximum vier keer per jaar samen.
  - De Ouderraad kiest een voorzitter en een secretaris.
  - Er wordt, in samenwerking met de directeur en het Schoolbestuur, per vergadering een agenda opgesteld. De agenda wordt samen met de uitnodiging voor de vergadering uitgestuurd. Van elke vergadering wordt een verslag gemaakt dat aan alle ouders van de school wordt bezorgd.
  - Op de Ouderraad worden de leden van het Schoolbestuur en de directeur uitgenodigd om duiding/informatie te geven bij de agendapunten.
  - De Ouderraad kiest zes ouders die toetreden tot de vzw XXX en zo deel uitmaken van de Algemene Vergadering. Deze ouders moeten lid zijn van de Ouderraad.
  - De Ouderraad kiest twee ouders die worden voorgedragen om te zetelen in het Schoolbestuur. Deze ouders moeten geen lid zijn van de Ouderraad. De Algemene Vergadering van de vzw XXX stemt over de voorgedragen ouders om lid te worden van het schoolbestuur.
-
- De volgende zaken worden, ter vervanging van een Schoolraad, overlegd in de Ouderraad. Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het Schoolbestuur neemt een gemotiveerde eindbeslissing en brengt de Ouderraad in kennis van de beslissing.
    1. De bepaling van het profiel van de directeur.
    2. Het studieaanbod
    3. Het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere Schoolbesturen en met externe instanties.
    4. De opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door het Schoolbestuur aangeboden vervoer.
    5. De vaststelling van het nascholingsbeleid.
    6. Het beleid met betrekking tot experimenten en projecten.
    7. Het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen:
      - a. het schoolreglement;
      - b. het schoolwerkplan in het basisonderwijs;
      - c. het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB).
    8. De infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 26, §1, 1°, a) en c), van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten.
    9. De vaststelling van de criteria voor het aanwenden van lestijden, uren, uren-leraar en punten.
    10. Het welzijns-, veiligheids- en gezondheidsbeleid van de school ten aanzien van de leerlingen, met inbegrip van het in eigen beheer of door derden verstrekken van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden.
    11. Het beleid met betrekking tot interne kwaliteitszorg, met inbegrip van de bespreking van de resultaten van een schooldoorlichting.
    12. Het gelijke onderwijskansenbeleid in het secundair onderwijs.

Extra duiding bij de hierboven vermelde punten.

1. Bij het aanstellen van een nieuwe directeur: wat verwachten we van hem/haar?
2. Is niet van toepassing voor een basisschool.
3. Bijvoorbeeld: samen werken met de XXXschool i.v.m. het oprichten van type-8 op onze school.
4. Is niet van toepassing voor onze school.
5. Welke bijscholing en vorming volgen de leerkrachten als team en individueel? Waarom mag wie wat doen?
6. Bijvoorbeeld: ons project van de eerste klas vraagt een grondige bespreking in de Ouderraad
7. Het schoolreglement: wat mag en wat mag niet? Het schoolwerkplan: is het beleidsplan over het pedagogisch project, de structuur, de evaluatie van leerlingen, het zorgbeleid, ICT, leren leren, het talenbeleid, sociale vaardigheden, het gezondheidsbeleid, kwaliteitscontrole etc. Welke afspraken werden er gemaakt tussen school en CLB?
8. Verbouwingen en grote herstellingen aan de schoolgebouwen.
9. Hoeveel uren per vak? Welke leerkracht krijgt de uren?
10. Alles i.v.m. veiligheid en welzijn van de kinderen.
11. Hoe weten we dat wat we doen ook goed is?
12. Is niet van toepassing voor onze school.

Personeelsparticipatie:

- Al de personeelsleden worden door de directeur in de maand augustus of september per mail uitgenodigd voor een Algemene Personeelsvergadering.
- Elk personeelslid heeft één stem in de Personeelsvergadering.
- De Personeelsvergadering komt minimum drie en maximum vier keer per jaar samen.
- Er wordt, in samenwerking met het Schoolbestuur, per vergadering een agenda opgesteld. De agenda wordt samen met de uitnodiging voor de vergadering uitgestuurd. Van elke vergadering wordt een verslag gemaakt dat aan alle personeelsleden wordt bezorgd.
- De personeelsleden kiezen zes personeelsleden die toetreden tot de vzw XXX en zo deel uitmaken van de Algemene Vergadering.
- De personeelsleden kiezen twee personeelsleden die worden voorgedragen om te zetelen in het Schoolbestuur. De Algemene Vergadering van de vzw XXX stemt over de voorgedragen personeelsleden om lid te worden van het Schoolbestuur.

De volgende zaken (zie Ouderraad) worden, ter vervanging van een Schoolraad, ook overlegd in de Personeelsvergaderingen. Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het Schoolbestuur neemt een gemotiveerde eindbeslissing en brengt de Personeelsvergadering in kennis van de beslissing.

Participatie van externen:

- Zowel de Ouderraad als de personeelsleden kunnen externen (maximum 6) voorstellen aan het Schoolbestuur om lid te worden van de vzw XXX.
- Uit deze 6 leden kan de Algemene Vergadering van de vzw XXX maximaal 2 externen kiezen om te zetelen in het Schoolbestuur.

Samenstelling Schoolbestuur:

- De Algemene Vergadering van de vzw XXX (6 ouders, 6 personeelsleden en mogelijk maximum 6 externen) kiezen een nieuw Schoolbestuur dat participatief is samengesteld (zie statuten van de vzw XXX). Het Schoolbestuur bestaat uit 6 leden: 2 ouders, 2 personeelsleden en 2 externen.
De Algemene Vergadering komt minstens één keer per jaar samen tijdens het eerste semester (zie statuten van de vzw XXX).

3. ZITTING COMMISSIE

3.1. Datum en uur: 31 maart 2014, om 14 uur.

3.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3. Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28 november 2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter.

Hilde Timmermans, Lieven Cloots, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

3.4. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld betreffende bevoegdheid en advies.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1. Regelgeving

* Decreet van 13 juli 2001 betreffende het onder wijs-XIII-Mozaïek.

Artikel V.25

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake:
[...]

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Artikel V.26

De Commissie kan vragen van belanghebbenden behandelen over de aangelegenheden bedoeld in artikel V.25, eerste lid.

* Decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Artikel 4

De schoolgemeenschap heeft de maatschappelijke opdracht om:

1° de organisatie en de werking van de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen;

2° bij te dragen aan de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat.

Artikel 5

Participatierechten versterken het draagvlak van de scholen en garanderen de samenwerking van de onderwijsbetrokkenen bij het realiseren van de onderwijs- en opvoedkundige

opdrachten van de scholen.

Bij de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat wordt te allen tijde rekening gehouden met de draagkracht en de mogelijkheden van de leerlingen.

Artikel 8

§ 1. In iedere school wordt een schoolraad opgericht.

§2. De verplichting tot oprichting van een schoolraad geldt niet voor een inrichtende macht die voor ten minste twee derde is samengesteld uit rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers van personeel en van ouders. Er bestaat een billijk evenwicht tussen de vertegenwoordigers van personeel en van ouders. Dit evenwicht is gewaarborgd indien beide geledingen evenveel stemmen hebben of indien het aantal stemmen van de grootste geleding kleiner is dan de helft van het totaal aantal stemmen binnen de inrichtende macht.

...

Artikel 10

§1. De schoolraad wordt in het basisonderwijs samengesteld uit vertegenwoordigers van de volgende geledingen:

1° de ouders;

2° het personeel;

3° de lokale gemeenschap.

...

§2. De schoolraad telt een gelijk aantal leden per geleding. Bij de oprichting van de schoolraad telt elke geleding ten minste twee leden. De schoolraad legt het aantal leden per geleding vast. Dat aantal kan evenwel nooit minder dan twee bedragen.

§3. Indien een geleding geen of onvoldoende vertegenwoordigers telt, is de schoolraad desalniettemin regelmatig samengesteld, voor zover de bij of krachtens dit decreet voorziene stappen met het oog op de samenstelling van de schoolraad zijn ondernomen.

§4. ...

§5. ...

Artikel 12

§ 1. De geledingen in de schoolraad worden samengesteld, als volgt :

1° de oudergeleding in de schoolraad bestaat uit leden, rechtstreeks verkozen door en uit de ouders van de leerlingen;

2° de personeelsgeleding in de schoolraad bestaat uit leden, rechtstreeks verkozen door en uit de personeelsleden die effectief tewerkgesteld zijn in de school;

3° in voorkomend geval bestaat de leerlingengeleding in de schoolraad uit leden, rechtstreeks verkozen door en uit de regelmatige leerlingen.

De in het eerste lid bedoelde verkiezing geschiedt bij geheime stemming. De stemming is verplicht voor het personeel.

De inrichtende macht bepaalt de nadere regelen inzake de verkiezingsprocedure. Deze procedure waarborgt ten minste de verkiezing, desgevallend tussentijds, van een redelijk aantal plaatsvervangers voor de effectieve vertegenwoordigers van het personeel, de leerlingen en de ouders.

§ 2. Indien een pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad bestaat, wordt de betrokken geleding in de schoolraad in afwijking van § 1 uitsluitend samengesteld uit afgevaardigden, aangeduid door en uit deze raad. De betrokken raad kan er evenwel voor opteren om geen gebruik te maken van deze bepaling, in welk geval toch een rechtstreekse verkiezing plaatsvindt.

De pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad kan bepalen wanneer deze aanduiding wordt hernieuwd.

§3. ...

Artikel 46

De leden van de ouderraad worden verkozen door en uit de ouders. Iedere ouder kan zich verkiesbaar stellen en kan één stem uitbrengen. De stemming is geheim.

* Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.

4.2. Bevoegdheid

In de beslissing in dossier CZB/KL/P/KSO/2013/320 heeft de Commissie met betrekking tot haar bevoegdheid het volgende overwogen:

“Met betrekking tot de problematiek van de samenstelling en verkiezing van de schoolraad was de Commissie in het verleden reeds in de gelegenheid om zich uit te spreken over sommige aspecten van haar bevoegdheid. Aangaande de behandeling van klachten overwoog zij wat volgt:

“De Commissie is niet bevoegd om rechtstreeks klachten te behandelen die verband houden met de samenstelling van de schoolraad zoals die is bepaald in de artikelen 12 tot 14 van het participatiedecreet. Zij is wel bevoegd om na te gaan of de essentiële voorschriften die een invloed hebben op het correct uitoefenen van de bevoegdheden waarop de Commissie toezicht heeft, zijn nageleefd (cf. CZB/P/KSO/2009/241). Een wezenlijke voorwaarde opdat het overleg juridisch correct zou verlopen is dat de schoolraad geldig is samengesteld. Binnen de grenzen van het toezicht op de naleving van de artikelen 18 tot 22 van het participatiedecreet is de Commissie dus ook bevoegd om na te gaan of de schoolraad is samengesteld overeenkomstig het art. 12 van het participatiedecreet.”
(CZB/KL/P/KSO/2012/310).

Anderzijds kunnen aan de Commissie zorgvuldig bestuur ook vragen worden gesteld die betrekking hebben ofwel direct op een concrete betwisting ofwel op een problematiek met een algemene draagwijdte. In de laatste hypothese deelt de Commissie mee welke interpretatie zij in de toekomst zal geven aan bepaalde onderdelen van de regelgeving waar zij zich bij het beoordelen van concrete betwistingen zou moeten over uitspreken. In het voorliggend geval wordt de Commissie geconfronteerd met een problematiek van algemene strekking met betrekking tot de interpretatie van de artikelen 12 tot 14 van het participatiedecreet waarvoor zij formeel niet bevoegd is verklaard, maar waarover zij niettemin bij concrete betwistingen met betrekking tot de toepassing van de artikelen 18 tot 22 inzake advies en overleg een uitspraak zou moeten doen. De Commissie is van oordeel dat aldus in de vormelijke vraag die rechtstreeks op de samenstelling van de schoolraad betrekking heeft, een vraag van algemene strekking besloten ligt waarop zij, nu zelf in het kader van zorgvuldig bestuur, een antwoord moet geven.”

Thans wordt aan de Commissie een concrete vraag voorgelegd over de toepassing van artikel 8 van het participatiedecreet waarvoor zij evenmin rechtstreeks bevoegd is, maar waarmee zij bij de uitoefening van de haar in artikel 18 tot en met 22 toegekende bevoegdheden kan worden geconfronteerd. De Commissie beperkt haar antwoord dan ook tot een interpretatie van algemene strekking, zonder zich uit te spreken over de concrete gegevens van het voorgelegde dossier. Zij acht het daarom ook aanvaardbaar dat in dit geval de identiteit van de door de vraagstellers bedoelde school haar niet wordt meegedeeld.

4.3. Advies

4.3.1. Participatie.

De memorie van toelichting bij het participatiedecreet gaat er van uit “dat bij een democratische samenleving een democratische schoolcultuur hoort. Alle betrokken geledingen moeten derhalve de kans krijgen deel te nemen aan het onderwijsbeleid. De voorwaarden moeten worden geschapen om de betrokkenheid van alle geledingen op diverse niveaus van het onderwijs- en schoolbeleid te vergroten” (Parl. St. VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 3). Het decreet creëert daartoe het orgaan van de schoolraad waarin de verschillende geledingen van de lokale onderwijsgemeenschap (personeel, ouders, lokale gemeenschap) onafhankelijk van het schoolbestuur elkaar ontmoeten. Zo worden de inzichten en betrachtingen van de afzonderlijke geledingen samengebracht in één formeel participatieorgaan. Het participatiedecreet kent de schoolraad een recht op informatie, op advies en op overleg toe. De inhoud en de draagwijdte van het recht om te adviseren en te overleggen worden in het decreet nader beschreven. Daarbij wordt ook de eindverantwoordelijkheid van het schoolbestuur erkend en bevestigd.

4.3.2. Vrijstelling van de verplichting tot oprichting van een schoolraad wanneer het schoolbestuur uit rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers van het personeel en van de ouders bestaat.

Artikel 8 van het participatiedecreet bepaalt dat de verplichting tot oprichting van een schoolraad niet geldt voor een schoolbestuur dat voor ten minste twee derde is samengesteld uit rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers van personeel en van ouders. Een schoolbestuur waarin de vertegenwoordigers van de ouders door de directeur en/of andere leden van het schoolbestuur worden aangesteld en niet na kandidaatstelling rechtstreeks door de ouders worden verkozen beantwoordt niet aan de vereisten van het artikel 8 van het participatiedecreet. Het is bijgevolg niet vrijgesteld van de verplichting om een schoolraad op te richten.

4.3.3. Voorstel nieuwe structuur voor participatie van ouders en personeelsleden.

De vraagstellers leggen een voorstel van ouderparticipatie dat door het schoolbestuur op een oudervergadering werd voorgesteld, voor. In dat voorstel is geen sprake van de oprichting van een schoolraad. Ze vragen of dat voorstel in overeenstemming is met het participatiedecreet en zo niet, op welke punten er aanpassingen moeten gebeuren opdat het met het decreet in overeenstemming zou zijn.

De Commissie wijst er op dat zij, zoals hoger gesteld, vragen over de samenstelling van de schoolraad, of over de noodzaak om al of niet te beschikken over een schoolraad in een welbepaalde school niet rechtstreeks mag beantwoorden. De Commissie acht het in casu ook niet verantwoord om uit een meer gedetailleerd project voor samenstelling van een welbepaald schoolbestuur die elementen te lichten die van algemene strekking zijn, zonder daarover toch de betrokken school te horen. De vraagstellers hebben bewust de school niet bij hun vraag aan de Commissie willen betrekken. De school/het schoolbestuur was dus niet in de gelegenheid haar/zijn standpunt ten aanzien van de Commissie te laten kennen. Nu de procedure niet tegensprekelijk is verlopen, wenst de Commissie zich over het voorstel van ouderparticipatie niet uit te spreken, ook niet in algemene termen.

De Commissie kan er enkel op wijzen dat het basismechanisme van het participatiedecreet dat is van de verkiezing door stemgerechtigden, zoals blijkt uit de artikelen 12 en 46 van het decreet. Wanneer het schoolbestuur de vorm aanneemt van een vzw moet de samenstelling van de bestuursorganen uiteraard ook in overeenstemming zijn met de vzw-wetgeving.

4.3.4. De Commissie komt tot volgend advies:

Een schoolbestuur dat niet uit rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers van ouders is samengesteld, beantwoordt niet aan de voorwaarden van een participatief schoolbestuur in de zin van artikel 8 van het participatiedecreet en is dus niet vrijgesteld van de verplichting om een schoolraad op te richten.

Brussel, 31 maart 2014

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter